

LIBRIS

We know
books

Ideea colecției *Nordica* a fost inspirată de Seminarul internațional de traduceri literare norvegiene pe care l-am organizat în colaborare cu Norwegian Literature Abroad (NORLA), din Norvegia, la Departamentul de Limbi și Literaturi Scandinave al Facultății de Litere a Universității Babeș-Bolyai în noiembrie 2013. Spiritul acestui prim seminar de traduceri literare norvegiene, organizat în România, a prins viață în 2015, prin constituirea colecției Nordica.

Sanda Tomescu Baciu

Jon Fosse

Teatru

Omul cu chitara

•

Rambuku

•

Eu sunt vântul

Traducere din limba norvegiană de

DARIA IOAN

Casa Cărții de Știință
Cluj-Napoca, 2025

Cuprins

Omul cu chitara | 5

Rambuku | 41

Eu sunt vântul | 117

*Un bărbat de vârstă mijlocie, îmbrăcat într-un palton vechi,
intră mergând încet și legănat. Părul îi este ud și nepieptănat.
Are mănuși gri de lână, fără degete. Duce cu el o cutie uzată de
chitară. Își aranjează părul cu mâna liberă, se uită împrejur.*

Of da
În sfârșit înăuntru
Da astăzi a fost frig
Îngrozitor de frig
Se plimbă puțin înainte și înapoi
Dar aici e cald
Bine și cald
Se oprește. Își pune cutia de chitară pe jos, se sprijină de ea.
Pauză
Aici e bine și cald
Se uită împrejur
Dar pentru mine cred că e
mereu la fel
Măcar să nu se facă prea frig
Pentru că nu e
Dă din cap
bine să îngheți
Altfel sigur că
nu mai contează

Piesa *Omul cu chitara* a fost pusă în scenă în România pentru prima dată, pornind de la această traducere, în 2013, la Teatrul Național „Aureliu Manea” din Turda, în cadrul Festivalului de Teatru și Arte Performative *Teatru pe drumul sării*, de către regizorul Mihai Măniuțiu. (N. trad.)

pentru mine

Totul se întâmplă la fel

Zi și noapte

stau acolo în stația mea de metrou

și cânt la chitară

îmi cânt cântecele

aceleași cântece iar și iar

Iar oamenii trec pe lângă mine

cât e ziua de lungă oamenii trec pe lângă mine

unii merg în oraș

alții vin din oraș

Toată ziua oamenii trec pe lângă mine

Face un gest cu mâna liberă, o mișcă înainte și înapoi,

arată cum oamenii trec pe lângă el toată ziua

Înspre mine

Pe lângă mine

Toată ziua oamenii trec pe lângă mine

În stația mea de metrou

trec toți împreună

Trec de mine

Tot timpul în timp ce eu stau acolo și cânt

oamenii vin înspre mine

oamenii se îndepărtează de mine

În fiecare zi trec pe lângă mine

Și mulți dintre aceiași trec pe lângă mine

în fiecare zi

Iar eu cânt pentru ei în fiecare zi

Iar ei de obicei își lasă capul în jos

când trec pe lângă mine

Ca și cum le-ar fi rușine

că trebuie să treacă mereu pe lângă mine

și să mă audă cântând

iar acum iarna trebuie să mă vadă

stând acolo și înghețând

și zdrăngănind acord după acord la chitară

și cântând aceleași cântece

Zi de zi mă văd stând acolo și cântând

și în fiecare zi eu le cânt aceleași cântece

în timp ce ei

ca de obicei

trec pe lângă mine

Vin înspre mine

Se îndepărtează de mine

Și le e rușine

când trec pe lângă mine

Pentru că cei care trec pe lângă mine în fiecare zi

nu-mi dau bani aproape niciodată

Doar dacă trec pe lângă mine în vreo zi specială

De 17 mai

de pildă

sau într-o zi când au băut ceva

îmi dau câteva coroane

În asemenea zile cineva poate

să-mi dea chiar destul de mulți bani

Dar în zilele obișnuite doar trec pe lângă mine

cu capetele aplecate

Trec pe lângă mine și le e rușine
Trec pe lângă mine cu capetele aplecate
în timp ce eu stau acolo și cânt
zdrăngănesc cele mai cunoscute acorduri
la chitara mea

Trec pe lângă mine și le e rușine

Întrebător

Și de mine le e rușine

Sau le e rușine de ei înșiși

De ce le e atât de rușine

În rânduri lungi

trec pe lângă mine în fiecare zi

și mă aud cântând

Bărbați

Femei

Copii

Bătrâni

În timp ce eu stau acolo în stația mea de metrou

și cânt la chitară

ei trec pe lângă mine

Iar la picioarele mele stă

cutia mea de chitară deschisă

Și unii dintre ei lasă să cadă bani

în cutia mea de chitară

Dar cei mai mulți nu o fac

Eu stau acolo și cânt

Pot să stau acolo și să cânt cu orele

Nu c-aș ști atâtea cântece

Și de fapt nici nu-mi plac cântecele
oricum

Și de fapt cred că nu-mi place

nici muzica

Pauză

Nu mai

Dar mai demult îmi plăcea muzica

Pe vremea aceea nu era altceva

care să-mi placă atât de mult ca muzica

Râde puțin abătut

Iar acum nu-mi mai place muzica

nu în mod deosebit

Acum

Nu mai

Cu entuziasm

Dar cânt în fiecare zi

și câștig câteva coroane

din asta

Îmi cânt cântecele

Îmi cânt cântecele pentru cei care vor să le audă

râde puțin

dar și pentru cei care nu vor să le audă

Și sunt recunoscător

dacă cineva vrea să-mi dea

câteva coroane

Câteva monede din buzunar

Dacă cineva va băga mâna în buzunar

și va scoate câteva monede

și le va arunca

în cutia mea

atunci sunt recunoscător

Îmi cânt cântecele pentru bani

Așa sunt eu

Scurtă pauză

Bineînțeles că putea să fie altfel pentru mine

Dar că o să ajung

tocmai în orașul ăsta

atât de departe în nord

asta probabil n-aș fi crezut-o niciodată

Dar asta am făcut

Râde

Am venit aici din cauza unei femei

și am rămas aici din cauza unui fiu

Râde și dă din cap

Cam așa stau lucrurile

Și nu e nimic de zis despre asta

Pentru că așa stau lucrurile

Vii din cauza unei femei

Rămâi din cauza unui fiu

Se gândește

Și bineînțeles din cauza unei frici

pe care nu o pot ghici

Pauză

Dar într-un fel sună atât de important

Atât de

Sună aproape frumos

Râde puțin

Și niciun cuvânt nu e adevărat

în versurile astea

Pauză nouă

Și astfel sunt muzicant de stradă

Cântăreț de stradă

se spune

Cel mai adesea mi se spune

doar Omul cu chitara

Mama deja îmi spunea așa

Orice ar fi

vrut să spună cu asta

Scurtă pauză

Dar oricum mama a fost cea care a început

să-mi spună

Omul cu chitara

Pentru că pe vremea când eram tânăr mereu cântam la
chitară

Cântam înainte să merg la școală

Cântam după ce mă întorceam

acasă de la școală

Cântam și iar cântam

Dar am ajuns oare să fiu bun

la chitară chiar dacă tot exersam

Nu, departe de asta

Râde, dă din cap puțin abătut

N-am fost niciodată bun la nimic

Am cântat mult la chitară

Omul cu chitara

Dar bun la chitară
n-am ajuns să fiu niciodată
Sunt un chitarist jalnic
scurtă pauză
în ciuda faptului că am tot cântat
de când eram tânăr
nimeni nu poate spune că am devenit
un chitarist bun
Sunt un chitarist jalnic
Râde puțin
Și sunt un cântăreț și mai jalnic
Și copiii strigă după mine
Omul cu chitara
zdrăngănește ca o conservă
strigă ei
Întoarce-te acasă
de unde ai venit
Pleacă
Așa strigă
copiii
după mine
Și iarna se poate întâmpla
să arunce cu bulgări
după mine
Aruncă cu bulgări
și după mine
și după chitara mea
Și strigă după mine

Și se poate și să încerce să-mi fure
monedele
Își lovește buzunarul, iar monedele zornăie
N-am ajuns niciodată un mare muzician
Și n-am reușit niciodată să-mi scriu propriile cântece
Doar cânt
cântecele altora
Stau într-o stație de metrou
și cânt la chitară
Și cânt cu vocea pe care o am
Dă din umeri, râde, ridică cutia de chitară, apoi se învâрте
pe scenă, încet și legănat
Nu n-am ajuns niciodată să fiu unul dintre cei mari
Sunt și voi rămâne Omul cu chitara
Un om cu chitara lui
Un om care cântă niște cântece
Merge și își pune cutia de chitară pe tejgheaua unui bar, își
scoate mânușile fără degete, le pune pe tejghea, își duce mâi-
nile la gură, suflă în ele. Apoi se așază pe un scaun de la bar,
un pahar de bere e deja pe tejghea. Scoate un pumn de monede
din buzunarul de la haină, le pune pe tejghea. Caută să vadă
dacă mai sunt monede în buzunar, mai găsește vreo două și
le pune și pe acelea pe tejghea
Câteva coroane tot fac în fiecare zi
Dacă e soare și cald
ies bani buni
Dacă e înnorat și frig
nu prea mulți

Și astăzi
a fost îngrozitor de frig
Suflă din nou în palme, apoi începe să numere monedele
Cincizeci de coroane
Continuă să numere
Șaizeci
Continuă să numere
Șaptezeci și cinci de coroane
Nu-i așa de rău
Nu-i așa de rău într-o zi cu o asemenea vreme
Pentru că azi a fost
chiar frig
Și totuși am cântat mai multe ore
în ciuda frigului
Și azi cineva mi-a dat treizeci de coroane
Da se mai întâmplă și asta
Și a trecut pe lângă mine
în fiecare zi
mulți ani la rând
fără să-mi dea un sfanț
Niciodată nu mi-a dat vreun sfanț
dar azi s-a oprit și a stat acolo privindu-mă fix
cu ochi rotunzi și deschiși
Am fost acolo când iubita mea a fost arsă
a spus
Eu am dat din cap
am continuat să cânt
să zdrăngănesc aceleași acorduri la chitară

Mi-am văzut iubita dusă
în cuptor
a spus
și a dat din cap către mine
Chiar înăuntru
a spus și a arătat cu brațul în jur
arată cu brațul în jur
și s-a uitat fix la mine
cu ochi albaștri și umezi
care au devenit puțin gri atunci
Chiar în cuptor
cu ea
a spus
Și afară a ieșit niște cenușă
Asta-i tot
Asta-i tot ce-a mai rămas din iubita mea
și din viața ei
a spus
și a arătat cu brațul în jur
Arată cu brațul în jur
Asta-i tot
a spus bărbatul
Și te-am auzit cântând
atâția ani
Uite câteva coroane
a spus
și apoi a căutat în buzunar
și mi-a dat treizeci de coroane